

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2006. november 22.)

a Franciaország által a Laboratoire national de métrologie et d'essais (Nemzeti Mérésügyi és Kutatási Iroda) számára nyújtott állami támogatásról (C24/2005)

(az értesítés a C(2006) 5477. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia nyelvű szöveg hiteles.)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2007/217/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

azt követően, hogy felhívták az érdekeltet észrevételeiknek az említett cikkeknek ⁽¹⁾ megfelelően történő megtételére, és tekintettel ezen észrevételekre,

mivel:

(3) 2005. július 5-én kelt levelében a Bizottság tájékoztatta Franciaországot azon határozatáról, hogy egyes intézkedések tekintetében megindítja az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárást. Franciaország a 2005. november 4-én és a 2006. április 19-én kelt levélben átadta az eljárás megindításáról szóló határozatban kért információkat.

(4) A Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozatát közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽³⁾. A Bizottság felhívta az érdekeltet a szóban forgó intézkedéssel kapcsolatos észrevételeik megtételére.

(5) Az érdekeltet részéről észrevételek érkeztek a Bizottsághoz e témában. A Bizottság ezeket továbbította Franciaországnak, hogy az megjegyzéseket fűzhessen hozzájuk. Franciaország észrevételei 2006. március 1-jén érkeztek be.

1. ELJÁRÁS

(1) Egy versenytárs által benyújtott panasz alapján a Bizottság tájékoztatást kapott arról, hogy Franciaország támogatást nyújt a Laboratoire national de métrologie et d'essais (a továbbiakban „LNE”) ⁽²⁾ számára.

(2) A 2003. szeptember 3-án, 2004. február 11-én és 2004. június 7-én kelt levelében a Bizottság felszólította a francia hatóságokat, hogy nyújtsanak tájékoztatást az állam által az LNE számára nyújtott pénzügyi támogatásról. A francia hatóságok 2003. november 7-én, 2004. április 5-én és 2004. augusztus 6-án kelt levélben átadták az információkat.

(6) 2006. június 6-án a Bizottság kiegészítő kérdéseket küldött. A francia hatóságok 2006. augusztus 2-án küldték el válaszaikat, amelyeket ugyanazonnap iktattak a Bizottságnál.

2. AZ INTÉZKEDÉSEK RÉSZLETES BEMUTATÁSA

2.1. A kedvezményezett

Jogállás és tevékenységek

(7) A Laboratoire national d'essais 1901-ben jött létre a Conservatoire National des Arts et Métiers keretében mint a Nemzeti Oktatásügyi Minisztérium felügyelete

⁽¹⁾ HL C 263., 2005.10.22., 22. o.

⁽²⁾ Az LNE a Bureau national de métrologie-nak a Laboratoire national d'essais keretében történő integrációját követően a 2005. január 25-i rendelettel létrehozott Laboratoire national de métrologie et d'essais rövidítése.

⁽³⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

alatt álló közintézmény. 1978-ban a termékek és szolgáltatások fogyasztóinak védelméről és tájékoztatásáról szóló, 1978. január 10-i 78-23. törvény értelmében elnyerte az ipari és kereskedelmi jellegű közintézmény (EPIC) jogállását. E jogforrás értelmében a Laboratoire national d'essais-t a következő feladatokkal bízták meg: „valamennyi, a fogyasztók védelme és tájékoztatása vagy a termékminőség javítása szempontjából hasznos tanulmányozási, kutatási, konzultációs, szakértői, vizsgálati, ellenőrzési munka, valamint technikai segítségnyújtási szolgáltatás elvégzése”. Felhatalmazást kapott továbbá arra, hogy „a minisztériumok számára és azok kérelme alapján a rendeletek és szabványok kidolgozásához szükséges vizsgálati módszereket tanulmányozzon”, valamint hogy „minőségi tanúsítványokat állítson ki”, és az állam nevében biztosítsa a kérdéses területekért felelős nemzetközi szervekkel folytatott kapcsolattartást. 2005-ben a Laboratoire national d'essais további feladatot kapott: a nemzeti tudományos mérésügy vezetését (ami korábban a „Bureau national de métrologie” – a továbbiakban „BNM” közérdekű csoportosulás [groupement d'intérêt public] feladata volt), és így jött létre a Laboratoire national de métrologie et d'essais.

- (8) A hatóságok számára nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos feladatán kívül az LNE a szolgáltatások széles skáláját kínálja a vállalkozások számára, amelyeket a termékek életciklusának minden szakaszában négy alaptevékenysége révén nyújt; ez utóbbiak a mérés, a vizsgálat, a minősítés és a képzés. Rendelkezik azokkal az eszközökkel, amelyek révén számos területen ⁽⁴⁾ folytat szabványosított vagy rendelésre végzett vizsgálati programokat. Ügyfelei ipari vállalkozások, termékforgalmazói társaságok, közintézmények, fogyasztói szervezetek, igazságügyi és bírósági szakértők, biztosítótársaságok és hatóságok ⁽⁵⁾.

- (9) Az LNE az épületeket és felszereléseket egyidejűleg használja az állam által bízott feladatok ellátására és a harmadik személyeknek nyújtott szolgáltatások teljesítésére.

- (10) Az LNE olyan európai és nemzetközi szervezetek mellett tevékenykedik, mint a CEN (Európai Szabványügyi Bizottság), az Eurolab (Mérő, Vizsgáló és Analitikai Laboratóriumok Nemzeti Egyesületeinek Európai Föderációja), az EOTC (Európai Vizsgálati és Tanúsítási Szervezet) és az ILAC (International Laboratory Accreditation Committee).

- (11) 700 munkatársa van 30 multidiszciplináris csoportba osztva, és 55 000 m²-nyi laboratóriummal rendelkezik, amelyből 10 000 m² Párizsban, 45 000 m² Trappes-ban található.

- (12) Az LNE képvisellel rendelkezik Ázsiában (LNE-Asia Hongkongban ⁽⁶⁾ és az Egyesült Államokban (G-MED

North America leányvállalat Washingtonban). E tevékenységek mindenesetre szerény mértékűek.

- (13) 2005-ben a bevételek elérték a 65 millió eurót, a nyereség a 0,7 millió eurót.

A teljesítményszerződések

- (14) 1997-től az állam által az LNE-re ruházott megbízatás szerepel a francia hatóságok és az intézmény között négyéves időtartamra létrejött *teljesítményszerződésekben*. Az első teljesítményszerződés hatálya 1997-től 2001-ig, a másodiké 2001-től 2004-ig terjedt. A harmadik szerződést a 2005–2008 közötti időszakra kötötték.

- (15) E szerződések feladatokat állapítanak meg az intézmény mint nemzeti mérésügyi laboratórium, továbbá mint kutatási szervezet számára, valamint az állam javára végrehajtandó technikai segítségnyújtási feladatokat tartalmaznak, csakúgy, mint a vállalkozások számára történő segítségnyújtással kapcsolatos feladatokat a vizsgálatok és a megfelelési tanúsítvány területén.

Az LNE forrásai

- (16) Az LNE-ről szóló, 1978. március 10-i 78-280 rendelet előírja, hogy „az intézmény forrásai különösen: (...) az állam, a helyhatóságok, a közintézmények és bármely közjogi vagy magánjogi szervezet által nyújtott támogatás (...)” ⁽⁷⁾. Erre alapulva az LNE ez idáig működési támogatásban ⁽⁸⁾ és befektetési támogatásban részesült:

(millió euro)

	Működési támogatás	Befektetési támogatás
2005	14,7	6,9
2004	13,8	6,1
2003	13,0	5,5
2002	13,6	4,6
2001	12,6	4,6
2000	11,2	4,6
1999	10,8	4,4
1998	10,9	4,1
1997	10,9	4,2
1996	10,4	4,2
1995	10,7	4,1
1994	11,0	4,0
1993	10,6	3,8

⁽⁴⁾ Például a metrológia és a berendezések, az anyagok, a fogyasztási cikkek, az egészségügy és az orvostechnikai eszközök, ipari felszerelések és alkatrészek, a logisztika és a csomagolás, az energia és a környezetvédelem.

⁽⁵⁾ Forrás: www.lne.fr.

⁽⁶⁾ 2001-ben az LNE létrehozta az LNE-Asiát, az LNE és a CMA-Testing and Certification Laboratories közötti közös vállalatot.

⁽⁷⁾ E rendeletet a 2005. január 25-i 2005-49 és a 2005. május 9-i 2005-436 rendelet módosította, többek között a pénzügyi és elszámolási rendszer, valamint az LNE felügyelete tekintetében. Az LNE forrásai mindazonáltal változatlanok maradnak.

⁽⁸⁾ A Métrologie-szerződésnek megfelelő összegek hozzáadásáról és az eredménykimutatás működési támogatásairól van szó.

- (17) A francia hatóságok szerint a működési és befektetési támogatásokat az Ipari Minisztérium és a BNM ítélte oda az LNE „közfeladatainak ellentételezésére”. Ezek lényegében olyan támogatásnak minősülnek, amelyek célja az említett feladatok végrehajtása során keletkező költségek fedezése. E támogatások jogalapja a francia parlament által évről évre megszavazott költségvetési törvény.
- (18) A befektetési támogatások között szerepelnek a két, a helyszín után „Trappes 3” és „Trappes 4” elnevezésű laboratóriumkomplexum megépítésével kapcsolatos támogatások (1. és 2. fázis). E támogatásokat az Ipari és Környezetvédelmi Minisztérium, a BNM, valamint az Île-de-France régió és Yvelines Általános Tanácsa ítélte oda.
- (19) Az LNE kereskedelmi tevékenységeiből származó forrásokból is részesül. A kereskedelmi terület árbevétele az LNE összbevételének még mindig több, mint 50 %-át tette ki a vizsgált időszakban, 2005-ben elérve a 63 %-ot.

2.2. Az érintett piacok

- (20) Az LNE a vizsgálati, mérésügyi, tanúsítási, kalibrálási, képzési, valamint kutatási és fejlesztési szolgáltatások piacán jelenik meg. Az LNE a fent említett szolgáltatásokat többek között a fogyasztási cikkek ágazatában, a gyógyászati és egészségügyi ágazatban, az anyagok/csomagolás/építési termékek és ipari termékek ágazatában nyújtja.
- (21) E piacok nyitva állnak a verseny előtt az Európai Közösségben. Az LNE különösen az európai irányelvek által előírt tanúsítások piacán áll versenyben más szervezetekkel, csakúgy, mint számtalan megfelelőségértékelési intézménnyel, a más tagállamok hatóságai által megállapított nemzeti szabványok (mint például a német GS) odaítélésére történő felhatalmazása következtében.

2.3. Az eljárás megindításához vezető okok

- (22) Előzetes vizsgálata során a Bizottság feltárta, hogy e szakaszban nem lehet pontosan értékelni az LNE-re ruházott egyes feladatok közérdekű szolgáltatási jellegét, sem pedig dönteni az érintett tevékenységek kereskedelmi vagy nem kereskedelmi jellegéről.
- (23) A Bizottság tehát kétségeit fejezte ki a nem gazdasági tevékenységeiből vagy befektetési projektjeiből vagy egy állami megbízatása végrehajtásából eredő költségek ellentételezésére az LNE számára odaítélt működési és befektetési támogatások összegének indokoltságával kapcsolatban. A különböző jellegű, ráadásul pontosan nem körülhatárolható tevékenységek elkülönített elszámolásának hiányában az LNE felhasználhatja az állami

támogatások egy részét a versenyszférában folytatott tevékenységei igazgatásához is. Ez egyenértékű lenne az említett tevékenységek kereszttámogatásával, ami az EK-Szerződés 87. cikke értelmében állami támogatásnak minősülne.

- (24) A Bizottság szerint a versenyző tevékenységek javára szolgáló kereszttámogatás előnyben részesítené az LNE-t az európai szintű versenyszabályoknak alávetett piacokon nyújtott szolgáltatásai tekintetében. Ez tehát érintené a Közösségen belüli kereskedelmet.
- (25) A támogatásokat az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet ⁽⁹⁾ 1. cikkének f) pontja értelmében jogellenes támogatásnak kellene tekinteni.
- (26) Jelen esetben ezen összeférhetlenségre az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdésében megállapított kivételek nem lennének alkalmazhatóak.
- (27) Ami az EK-Szerződés 86. cikkének (2) bekezdését illeti, az kizárólag az állam javára végrehajtott közérdekű feladatok körébe tartozó gazdasági tevékenységekre vonatkozik. Ugyanakkor az ügy előzetes elemzését követően a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a jelenleg rendelkezésre álló információkból nem következik, hogy az állam által a teljesítményszerződés keretében az LNE-re ruházott feladatokat feltétlenül gazdasági jellegűnek lehetne tekinteni. Az sem tűnik ki, hogy az LNE által a versenyszférában nyújtott szolgáltatások az közérdekű szolgáltatástól elkülönült feladatok lennének. A Bizottság ezért úgy ítélte meg, hogy e szakaszban a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdésére nem lehet hivatkozni a szóban forgó intézkedések összeegyeztethetősége érdekében.

3. AZ ÉRDEKELTEK ÉSZREVÉTELEI

- (28) Három érdekelt nyújtott be észrevételt az eljárás folyamán:
- az Emitech társaság, 2005. november 14-én kelt levélben,
 - az Intertek Testing Services laboratórium (Franciaország), 2005. november 21-i levélben,
 - a Laboratoires Pourquery Analyses industrielles, 2005. november 21-i levélben.

⁽⁹⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o. A legutóbb az 1791/2006/EK rendelettel (HL L 363., 2006.12.20., 1. o.) módosított rendelet.

- (29) E gyakran hasonló észrevételeket a (30)–(32) preambulumbekezdés foglalja össze és csoportosítja témakörönként.
- (30) Először, az LNE-re bízott közfeladat nem egyértelműen meghatározott. Így lehetetlen az LNE versenytársai számára, hogy meghatározzák az esetleges közszolgáltatási kötelezettségek és a kereskedelmi tevékenységek közötti határt. Ezenkívül ezek nem rendelkeznek az annak objektív és átlátható ellenőrzéséhez szükséges eszközökkel, hogy az LNE az államtól kapott támogatásokat kizárólag a közszolgáltatási kötelezettségeire fordítja. Ugyanígy területi önkormányzatok is folyósítottak támogatást, például a trappes-i telephely kibővítésére, ahol kereskedelmi tevékenységeket folytatnak. Az LNE nem lát el olyan feladatokat sem, mint az állam képviselte egyes nemzetközi szervezetekben (az Intertek jelezte például, hogy állami ellentételezés nélkül vesz részt az AFNOR és a CEN bizottságaiban). Ezenkívül, a szóban forgó támogatásokat előzetes bejelentés nélkül adták; azok tehát jogellenesek, és ennélfogva semmisek.
- (31) Másodszor az LNE állami vállalkozás jogállásából kifolyólag számos sajátos előnnyel rendelkezik, mint az önbiztosítás és általánosabban a biztosítások meg nem fizetése, sajátos munkajogi szabályok, különösen a nyugdíjat és a munkanélküliségi biztosítási rendszert érintően, az okiratok fejlécében a köztársaság logóinak használatához fűződő jog, a hivatalos vagy a hivatalos laboratóriumhoz kapcsolódó kép használata, tényleges hozzájárulás kutatási adókedvezmény keretében és ingyenes archiválás. Másfelől az LNE előnyben részesül a vámigazgatási szervek révén is, amelyek az LNE szolgáltatásait veszik igénybe, vagy amelyek arra kötelezik a vállalkozásokat, hogy az LNE szolgáltatásait vegyék igénybe, kizárva ezzel más laboratóriumokat.
- (32) Harmadszor az állami támogatások torzítják a versenyt, különösen nemzetközi szinten. Másrészről az LNE számos telephellyel rendelkezik külföldön.
- (35) A francia hatóságok hangsúlyozzák mindazonáltal, hogy az LNE 1990 óta analitikus könyveléssel rendelkezik. Ez utóbbit 2005-ben felülvizsgálták, hogy megfeleljen az állam és az LNE közötti, a 2005–2008 közötti időszakra szóló keretszerződésnek. Ez lehetővé teszi az elszámolások teljes elkülönítését a kereskedelmi és az állami terület között, és igazolja különösen az LNE által nyújtott kereskedelmi szolgáltatások jövedelmezőségét, függetlenül a számára juttatott éves támogatástól, amelyet a közfeladatokra fordítanak.
- (36) Az alkalmazott módszer a teljes költségelszámolás módszere: az LNE a különböző feladataiban és tevékenységeiben közvetlenül vagy közvetve közreműködő analitikai központokra tagolódik. A kiadások és bevételek összege a lehető legtisztábban oszlik meg:
- az operatív részlegek vagy fő analitikai központok száma 80, körülbelül 500 fős sokaságra,
 - a funkcionális részlegek és költségközpontok a körülbelül negyven kiegészítő központ közé tartoznak, 200 fős sokaságra.
- (37) Az LNE alkalmazottai egy adatgyűjtő szoftveren keresztül számolják el munkaóráikat. A tevékenység jellegéből következően a munkaórák közvetlenek (operatív részlegek) vagy közvetettek (operatív részlegek és funkcionális részlegek), figyelembe véve, hogy az általános költségek a kiegészítő központok (funkcionális részlegek és költségközpontok) költségeiből állnak.
- (38) A kiegészítő központok költségeit ezután megosztják a fő központok között a munkaegységek vagy elosztási kulcsok függvényében (létszám, bértömeg, informatikai állomások száma, a helyiségek területe, azok hő- és klímaszabályozási rendszerének minősége).

4. FRANCIAORSZÁG MEGJEGYZÉSEI

- (33) A 2005. november 4-én és 2006. április 19-én kelt két levélben Franciaország közölte észrevételeit a Bizottsággal a hivatalos vizsgálati eljárásnak az LNE számára nyújtott pénzügyi támogatást érintő megindításával kapcsolatban, és átadta az LNE tevékenységeinek elszámolásával kapcsolatos kiegészítő információkat.
- (34) Franciaország először is hangsúlyozza, hogy a tagállamok és a közvállalkozások közötti pénzügyi kapcsolatok átláthatóságáról szóló, 1980. június 25-i 80/723/EGK bizottsági irányelv⁽¹⁰⁾ 4. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjában említett kritériumok teljesülnek. Ez felmenti az LNE-t az elkülönített elszámolás alkalmazásával és megőrzésével kapcsolatos kötelezettség alól.
- (39) A fő analitikai központok teljes költségét másodszor is elszámolják a tevékenységek terhére, két költségtényező alapján:
- közvetlen munkaórák, az egyes alkalmazottakra vetítve,
 - a felszerelések hasznosulásának mértéke.

Elkülönített elszámolási rendszer

⁽¹⁰⁾ HL L 195., 1980.7.29., 35. o. A legutóbb a 2005/81/EK irányelvvel (HL L 312., 2005.11.29., 47. o.) módosított irányelv.

(40) E második tényező célja az amortizációs és infrastrukturális költségek megfelelő hozzárendelése az LNE tevékenységeihez (az infrastrukturális költségek a fenntartási, üzemi és ingatlankezelési egységek közvetett költségeiből állnak).

(41) Egy fő analitikai központ (operatív részleg, átlagosan hat személy) szintjén minden területre kiszámítják a hasznosulás mértékét, súlyozva azt az eszköz értékével. A közvetlenül a felszerelésekhez kapcsolódó amortizációs és infrastrukturális költségek így e mértékkel arányosan elszámolhatók mind a kereskedelmi, mind az állami terület terhére.

(42) A közvetlen költségeket és az analitikai központ egyéb általános költségeit a részleg alkalmazottai által elszámolt közvetlen munkaórak arányában számolják el a kereskedelmi vagy állami tevékenységek terhére.

(43) 2005-ben az eszközök tényleges hasznosulásának mértéke az állami és a kereskedelmi területen lehetővé tette az egyes eszközök infrastrukturális és amortizációs költségeinek a használat arányos egyedi megosztását. Ezen egyedi megosztások összege adja az összesített számadatot 2005 tekintetében.

(44) Az 1993–2004 közötti évek tekintetében ez az egyedi megosztás nem volt megvalósítható. Ezért a hasznosulás mértékének általános mutatóját alkalmazták. Ez az általános mutató az egyes eszközök egyedi hasznosulási mértékének az eszköz értékével történő súlyozásával jött létre. E mutató értéke 2005 tekintetében 44 % a kereskedelmi és 56 % az állami terület tekintetében. E hasznosulási mértékekhez felszerelésről felszerelésre egy 7 500 euróval egyenlő vagy annál magasabb beszerzési értéket rendeltek a Laboratoire főbb felszerelése, azaz közel 1 200 eszköz tekintetében, amelyek az LNE eszközei és felszerelése összessége értékének 70 %-át teszik ki.

(45) Franciaország mindazonáltal a költségmegosztási számításában, így tehát az állami és a kereskedelmi terület eredményeinek becslésekor körültekintőbb, 50/50 megosztási arányt alkalmaz az 56/44 arány helyett. Ez körülbelül 10 %-os biztonsági ráhagyásnak felel meg (az 56-ból 6 pontnak).

(46) A fent említett mintavételben az épületek nem szerepelnek, de az analitikus könyvelésben a hasznosulási arányok 2/3–1/3 arányú megosztást mutatnak az állami terület javára.

(47) Az LNE-nek az 1993–2004 közötti időszakra vonatkozó elszámolásait így újra lehet értékelni a Bizottság kérelmének megfelelően, hogy azok kiterjedjenek a termelés állandó általános költségeire akár a kereskedelmi, akár az állami területen, amikor a könyvelésben ezeket „vegyes”

költségekként vették figyelembe. Az alkalmazott módszer az IAS 2 nemzetközi számviteli szabványban megfogalmazott elven alapul, amely szerint a termelés állandó általános költségeit a termelési létesítmények szokásos kapacitása alapján a termelési költségekhez kell rendelni.

Általános gazdasági érdekű szolgáltatás

(48) Franciaország másodsorban emlékeztet az LNE-re ruházott közfeladattal kapcsolatos tevékenységre, és kifejti, hogy az LNE az egyediség azon elvének alávett EPIC, amely elvet a valamely közfeladat ellátására egyedileg létrehozott valamennyi közintézményre alkalmazni kell. Franciaország a Bíróság ítélezési gyakorlata alapján⁽¹¹⁾ ezt követően arra hivatkozik, hogy az LNE vállalkozás közfeladatai általános gazdasági érdekű szolgáltatások, mivel az LNE olyan eszközöket alkalmaz, amelyeket nem használna, ha kizárólag a saját kereskedelmi érdekét venné figyelembe. A 2005–2008. évi keretszerződésben szereplő feladatok így határozott és sajátos gazdasági jelleget öltének. Végül az ítélezési gyakorlat⁽¹²⁾ kiemeli egyrészt, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetésével megbízott vállalkozásokat olyan közhatalmi jogi aktus útján kell e feladattal megbízni, amely pontosan meghatározza a közszolgáltatási kötelezettségek tartalmát, másrészt, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásoknak egy tagállam által történő meghatározását a Bizottság kizárólag nyilvánvaló hiba esetén kérdőjelezheti meg. Franciaország úgy véli, hogy az EPIC-ek meghatározásuknál fogva megfelelnek a fent említett kritériumoknak.

Az állami támogatás hiánya és a keresztfinanszírozás hiánya

(49) Harmadszor Franciaország szerint az LNE-nek a közszolgáltatási kötelezettségeiért odaítélt ellentételezés nem minősül tiltott állami támogatásnak. Az Altmark-ügyben hozott ítéletben⁽¹³⁾ szereplő négy együttes feltétel ugyanis teljesül. Ezenfelül az elemzés azt mutatja, hogy a közszolgáltatással járó ellentételezés formájában nyújtott állami támogatásról szóló közösségi keretszabály⁽¹⁴⁾ (a továbbiakban „keretszabály”) rendelkezéseit betartják. Másodsorban minden, Franciaország ellen meghozott szankció sértene az EK-Szerződés 86. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozásoknak a közszolgáltatással járó ellentételezés formájában megítélt állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló, 2005. november 28-i 2005/842/EK bizottsági határozatot⁽¹⁵⁾. E határozat 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja ugyanis meghatározott feltételekkel, amelyeknek az LNE megfelel, megállapítja az ilyen ellentételezések összeegyeztethetőségét.

⁽¹¹⁾ Különösen a Bíróságnak az 66/86. számú, Ahmed Saeed Flugreisen és társai ügyben 1989. április 11-én hozott ítélete (EBHT [1989] 803. o.).

⁽¹²⁾ Az Elsőfokú Bíróságnak a T-17/02. számú, Olsen kontra Bizottság ügyben 2005. június 15-én hozott ítélete (EBHT [2005], II-2031. o., 186. és az azt követő pontok és a 216. pont).

⁽¹³⁾ A C-280/00. számú, Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ügyben 2003. július 24-én hozott ítélet (EBHT I-7747. o.).

⁽¹⁴⁾ HL C 297., 2005.11.29., 4. o.

⁽¹⁵⁾ HL L 312., 2005.11.29., 67. o.

- (50) A trappes-i telephelyek számára a területi önkormányzatok és az állam által juttatott támogatások az LNE-re ruházott közfeladatok megvalósításához szükséges eszközöket finanszírozták.
- (51) Ezenkívül az érintett piacokra vonatkozó elemzés alapján Franciaország bizonyítani kívánja, hogy az ülés napján nincsenek szabálytalan, azaz az LNE számára a szóban forgó piaci szektorokban kizsákmányoló árak alkalmazását lehetővé tevő kereszttámogatások.
- (52) Végül Franciaország úgy véli, hogy az LNE nem rendelkezik jelentős piaci részesedéssel, mivel az nemzeti szinten 4,2 %-ra, európai szinten 1 %-ra becsülhető.

Egyéb elemek

- (53) Negyedszer Franciaország kifejti, hogy az Île-de-France kis- és középvállalkozásainak (KKV) adott kereskedelmi engedmény illeszkedik a Bizottság által 1989-ben jóváhagyott program ⁽¹⁶⁾ keretébe, amelyhez bármely laboratórium csatlakozhat, beleértve a panaszosokat is. Az Île-de-France régió által odaítélt támogatások összege 61 000 euróra emelkedett 1995 óta. E támogatások valódi kedvezményezettjei az említett KKV-k voltak. Másrészt Franciaország nem találta nyomát az Agence de l'environnement et de la maîtrise de l'énergie (Környezetvédelmi és Energia Ügynökség – ADEME) által az LNE számára nyújtott, hivatkozott támogatásnak.
- (54) Ötödször Franciaország megjegyzi, hogy a Direction générale des douanes et droits indirects (Vámügyekkel és Közvetlen Adókkal Foglalkozó Főigazgatóság – DGDDI) vizsgálatai elvégzéséhez saját laboratóriumait vagy a Direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes (Versenypolitikai, Fogyasztóvédelmi és Csalás Elleni Főigazgatóság – DGCCRF) laboratóriumait vette igénybe, mivel ezek rendelkeznek *ad hoc* műszaki alkalmassággal (például sok vizsgálatot végeztek el játékokon a vámgigazgatási szervek egyik laboratóriumában). Az ezzel ellentétes esetben a DGDDI külső laboratóriumokhoz fordult, amelyek között szerepel többek között az LNE is. A laboratórium megválasztása az adott szabályozás alkalmazásával kapcsolatos kompetenciáinak függvényében zajlik. Így a DGDDI fordulhat például a védőmaszkok tekintetében az Institut national de recherche et de sécurité (Nemzeti Kutatási és Biztonsági Intézet) vagy az építési termékek tekintetében a Centre scientifique et technique du bâtiment-hoz (Épületek Tudományos és Technikai Központja).

5. AZ INTÉZKEDÉSEK ÉRTÉKELÉSE

- (55) Ezen eljárás tárgya az LNE számára a közigazgatási szervek által 1993 és 2005 között nyújtott éves működési támogatások és befektetési támogatások.

⁽¹⁶⁾ NN 6/89 ügy, regionális innovációs és technológiaátadási központok. A francia hatóságokhoz címzett levelek, SEC(1989) 814, 1989.5.23.

5.1. Állami támogatási minősítés

Az LNE közfadatai gazdasági tevékenységek

- (56) A nem gazdasági tevékenységekre a versenyszabályokat nem kell alkalmazni. Helyénvaló tehát először vizsgálni az LNE állami területen folytatott tevékenységeinek gazdasági vagy nem gazdasági jellegét ⁽¹⁷⁾.
- (57) Minden olyan tevékenység gazdasági tevékenységnek minősül, amely áruk vagy szolgáltatások adott piacon történő kínálatával jár ⁽¹⁸⁾. Jacobs főtanácsnoknak a C-222/04. számú ügyben tett indítványa szerint az annak az értékeléséhez szükséges lényeges kritérium, hogy egy tevékenység gazdasági jellegű-e, annak ismerete, hogy a tevékenységet folytathatja-e legalább elvben magánvállalkozás haszonszerzés céljából.
- (58) Ezzel összefüggésben a Bizottság úgy véli, hogy valamennyi, a fogyasztók védelme és tájékoztatása vagy a termékminőség javítása szempontjából hasznos tanulmányozási, kutatási, konzultációs, szakértői, vizsgálati, ellenőrzési munka, valamint technikai segítségnyújtási szolgáltatás, amelyet az LNE általános érdekű feladata keretében végez, szolgáltatásnyújtásnak felel meg az érintett piacon, és hogy e szolgáltatásokat kínálhatná elvben egy haszonorientált vállalkozás is. Az állam által az LNE-re ruházott feladatok így gazdasági jellegűek ⁽¹⁹⁾.

Egy állami intézkedés állami támogatásnak történő minősítésének feltételei

- (59) A 87. cikk (1) bekezdése szerint egy intézkedés állami támogatásnak minősül, ha a következő négy együttes feltétel teljesül. Először állami intézkedésnek kell lennie vagy állami forrásból kell származnia. Másodszor az intézkedésnek előnyben kell részesítenie kedvezményezettjét. Harmadszor bizonyos vállalkozások előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget. Negyedszer ezen intézkedés érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet.

Állami források

- (60) Az állami költségvetésből adott támogatás nyilvánvalóan állami forrásnak minősül.
- (61) A „Bureau national de métrologie” közérdekű érdekcsoportosulást az állam felügyelte ⁽²⁰⁾, mielőtt 2005-ben azt az LNE-be integrálták volna. Az LNE-nek a BNM-mel kötött szerződésekhez kapcsolódó forrásai tehát állami források.

⁽¹⁷⁾ Nyilvánvaló, hogy a kereskedelmi területen folytatott tevékenységek az ítélezési gyakorlat értelmében gazdasági tevékenységek.

⁽¹⁸⁾ A Bíróságnak a Cassa di Risparmio di Firenze és társai C-222/04. számú ügyben 2006. január 10-én hozott ítélete (EBHT [2006] I-289. o.).

⁽¹⁹⁾ Az e határozat 5.4. pontjában kifejtettre is figyelemmel.

⁽²⁰⁾ A BNM közérdekű érdekcsoportosulás volt, amely egyrészt az iparért felelős minisztérium és a kutatásért és új technológiáért felelős minisztérium által képviselt francia állam, másrészt a következő közjogi testületek között jött létre: Commissariat à l'énergie atomique (Atomenergia-biztosság), a Conservatoire national des arts et métiers, az LNE és az Observatoire de Paris. A közérdekű érdekcsoportosulás pénzügyi eszközeit a tagjai szolgáltatták.

- (62) A tagállamok helyi és regionális hatóságai által nyújtott támogatások, bármilyen legyen is e hatóságok jogállása vagy elnevezése, a Szerződés 87. cikke szerinti megfelelőségi vizsgálat alá tartoznak ⁽²¹⁾. Az Île-de-France Regionális Tanácsa és Yvelines Általános Tanácsa által folyósított támogatások állami források.
- (63) Ennélfogva valamennyi szóban forgó intézkedést állami forrásból finanszírozzák.
- A kedvezményezettnek juttatott előny*
- (64) Az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmében előnynek minősül valamennyi olyan intézkedés, amely különböző formában könnyíti egy vállalkozás költségvetésére rendszerint nehezedő terheket, és amely ezáltal a támogatással rokon ⁽²²⁾.
- (65) A működési és befektetési támogatások könnyítenek az LNE költségvetésére általában nehezedő terheken. E támogatások így előnyt jelentenek az LNE számára.
- Bizonyos vállalkozások előnyben részesítése által a verseny torzítása vagy az azzal való fenyegetés*
- (66) Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése tiltja az olyan támogatásokat, amelyek előnyben részesítenek „bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését”, azaz a szelektív támogatásokat.
- (67) Mivel az ezen eljárás tárgyát képező intézkedések egyedi kedvezményezettje az LNE, a szelektivitási feltétel nyilvánvalóan teljesül.
- (68) Ezenkívül helyénvaló emlékeztetni arra, hogy azok a támogatások, amelyek célja, hogy mentesítsenek egy vállalkozást azon költségektől, amelyeket általában viselniük kellene mindennapi irányításuk vagy szokásos tevékenységeik keretében, elvben torzítják a versenyfeltételeket ⁽²³⁾.
- (69) Ebből kifolyólag a szóban forgó intézkedések, amelyek előnyben részesítik az LNE-t, alkalmasak a verseny torzítására.
- A kereskedelem érintettsége*
- (70) A Bizottság megállapítja, hogy az érintett piacokon Közösségen belüli kereskedelem folyik. Az LNE 2005-ben az Európai Unióban 4 millió eurós bevételt realizált (Franciaországon kívül) és 2,35 millió eurós bevételt az Európai Uniótól kívül. 2000-ben Franciaország szerint az LNE bevételének 13 %-át realizálta Franciaországon kívül, azaz 9 %-ot az Európai Unióban és 4 %-ot azon kívül.
- (71) Végeredményben ahhoz, hogy a kereskedelem érintettségével kapcsolatos feltétel teljesüljön, a Bizottságnak nem azt kell megállapítania, hogy e támogatások a tagállamok közötti kereskedelemre tényleges hatást gyakorolnak, sem a verseny tényleges torzulását, hanem csak azt kell vizsgálnia, hogy e támogatások alkalmasak-e arra, hogy érintsék a kereskedelmet és torzítsák a versenyt.
- (72) Ezzel összefüggésben elegendő azt megállapítani, hogy azok a piacok, amelyeken az LNE aktívan szerepel, átnyúlnak a határokon és, hogy az LNE versenytársa a más tagállamokban letelepedett vállalkozásoknak és a nemzetközi piacon szereplő francia vállalkozásoknak. E tekintetben olyan ítélet született, hogy az olyan vállalkozásnak nyújtott valamennyi támogatás, amely a közösségi piacon folytat tevékenységet, alkalmas arra, hogy versenytorzulást okozzon, és érintse a tagállamok közötti kereskedelmet ⁽²⁴⁾.
- (73) Ennek következtében Franciaország azon állítása, amely szerint a kereskedelem nem érintett az LNE elhanyagolható piaci részesedése miatt, nem elfogadható, annál is inkább, mivel a folyósított összegek messze nem elhanyagolhatóak.
- (74) A szóban forgó intézkedések megnehezítik azon közösségi szereplők kereskedelmi tevékenységét ⁽²⁵⁾, akik szeretnék Franciaországban továbbfejlődni. Állami támogatás nélkül az LNE által folytatott műveletek terjedelme kisebb lenne, ami lehetővé tenné az LNE versenytársai által realizált bevétel növelését.
- (75) Úgy tekinthető, hogy az LNE helyzetét a Közösségen belüli kereskedelemben a más konkurens szereplőkhöz képest erősítő intézkedések érintik a tagállamok közötti kereskedelmet, és alkalmasak az e szereplők közötti verseny torzítására.
- Közszolgáltatási kötelezettség ellentételezése – az Altmark-üggyel kapcsolatos ítélkezési gyakorlat*
- (76) 2003 júliusában az Altmark-ügyben hozott ítéletében ⁽²⁶⁾ a Bíróság úgy határozott, hogy amennyiben egy állami intézkedést a kedvezményezett vállalkozások által a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése érdekében nyújtott szolgáltatásokkal szembeni ellenszolgáltatást jelentő ellentételezésnek kell tekinteni, oly módon, hogy e vállalkozások a valóságban nem részesülnek pénzügyi előnyben, és hogy az említett intézkedés tehát nem jár azzal a hatással, hogy kedvezőbb versenyhelyetbe hozza e vállalkozásokat a versenytárs vállalkozásokhoz képest, ez az intézkedés nem tartozik a szerződés 87. cikke (1) bekezdésének alkalmazási körébe. Ennek érdekében az ítéletben említett négy együttes feltételnek teljesülnie kell.

⁽²¹⁾ Lásd a Bíróságnak a 248/84. számú, Németország kontra Bizottság ügyben 1987. október 14-én hozott ítéletét (EBHT I-4013. o., 17. pont).

⁽²²⁾ Lásd a Németország kontra Bizottság C-156/98. számú ügyben 2000. szeptember 19-én hozott ítéletet (EBHT I-6857. o., 30. pont, és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁽²³⁾ Lásd a T-274/01. számú Valmont-ügyben 2004. szeptember 16-án hozott ítéletet (EBHT II-3145. o., 44. pont és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁽²⁴⁾ Lásd többek között a Bíróságnak a 730/79. számú, Philip Morris kontra Bizottság ügyben 1980. szeptember 17-én (EBHT 2671. o., 11. és 12. pont) és az Elsőfokú Bíróságnak a T-214/95. számú, Vlaams Gewest kontra Bizottság ügyben 1998. április 30-án (EBHT II-717. o., 48–50. pont) hozott ítéletét.

⁽²⁵⁾ Az LNE versenytársai között nemzeti szintű vállalkozások éppúgy vannak, mint nemzetközi csoportok (Bureau Veritas, Intertek...).

⁽²⁶⁾ Lásd a C-280/00. számú, Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ügyben 2003. július 24-én hozott ítéletet (EBHT I-7747. o., 87. pont).

- (77) Franciaország úgy véli, hogy az LNE számára közszolgáltatási kötelezettségeihez folyósított ellentételezés nem minősül tiltott állami támogatásnak, mivel a Bíróság által említett négy együttes feltétel teljesül.
- (78) A Bizottság nem osztja ezt a véleményt.
- (79) Az Altmark-ügyben hozott ítéletben megfogalmazott negyedik feltétel szerint ugyanis, ha a közszolgáltatási kötelezettség teljesítéséért felelős vállalkozás kiválasztása egy konkrét esetben nem közbeszerzési eljárás keretében történik, amely lehetővé teszi a szolgáltatásnak a közösség számára a legalacsonyabb költség mellett történő nyújtására alkalmas jelölt kiválasztását, a szükséges ellentételezés szintjét azon költségek elemzése alapján kell meghatározni, amelyek egy átlagos, helyesen irányított és a kívánt közszolgáltatás követelményeinek való megfelelés tekintetében megfelelően felszerelt vállalkozásnál e kötelezettségek teljesítésével összefüggésben felmerülnek, figyelembe véve a kapcsolódó bevételeket és a kötelezettségek teljesítése tekintetében egy egyszerű nyereséget.
- (80) Franciaország az előző pontban kifejtett feltétel igazolására irányuló érvelésében annak megjegyzésére szorítkozik, hogy egy átlagos vállalkozás által esetlegesen viselt költségek elemzésének figyelembe kell vennie az LNE-re ruházott közfeladatok sokféleségét, amelyek vonatkoznak mind a szabványok alkalmazására, mind a különböző területeken (metrológia, egészségügy, környezet, ipar, fogyasztási cikkek, építési termékek, csomagolás és burkolás) folytatott alap kutatásra.
- (81) Franciaország nem adott át semmilyen elemzést egy „átlagos, helyesen irányított vállalkozás” költségeire vonatkozóan. Ezenkívül nem adott magyarázatot az LNE-nek egy ilyen átlagos vállalkozással való összehasonlításának esetleges lehetetlenségére.
- (82) A Bizottságnak nem áll módjában a közösségi ítélkezési gyakorlat által megkövetelt összehasonlítási elem *ex nihilo* megfogalmazása.
- (83) Ennélfogva a Bizottság úgy véli, hogy az Altmark-ügyben hozott ítéletben megfogalmazott negyedik feltétel nem teljesül.
- (84) A Franciaország által a keretszabály 13–17. pontjára tett elvi hivatkozás semmit nem változtat ezen az értékelésen.

Következtetés

- (85) Tekintettel a fenti megfontolások összességére, a Bizottság úgy véli, hogy a költségvetési támogatások,

valamint a szóban forgó területi önkormányzatok által folyósított támogatások a Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmében állami támogatásnak minősülnek.

5.2. A támogatások jogellenessége

- (86) A Bizottság úgy véli, hogy ezen eljárás tekintetében semmilyen következménye nincs annak, hogy az 1978. évi rendelet finanszírozási rendszernek minősülhet. E rendelet ugyanis meglehetősen általános, és az állam, valamint a BNM által az LNE-nek nyújtott támogatások összegéről szóló határozatokat évente hozták meg, olyan indokok és feltételek szerint, amelyek évről évre különbözhetnek. Az LNE-nek odaítélt éves működési támogatások, valamint a befektetési támogatások ennyiben új egyedi támogatásnak minősülnek.
- (87) E támogatásokat anélkül folyósították, hogy azokat a Bizottságnak előzetesen bejelentették volna. E támogatások tehát jogellenesek.

5.3. A támogatások közös piaccal való összeegyeztethetősége

5.3.1. A 87. cikkben foglalt kivételek

- (88) A 87. cikk (2) bekezdésében előírt eltérések, amelyek a magánszemély fogyasztóknak nyújtott szociális jellegű támogatásokra, a természeti csapások vagy rendkívüli események által okozott károk helyreállítására nyújtott támogatásokra, valamint a Németországi Szövetségi Köztársaság egyes területein nyújtott támogatásokra vonatkoznak, nyilvánvalóan nem relevánsak a jelen esetben.
- (89) Ami a Szerződés 87. cikkének (3) bekezdésében foglalt eltéréseket illeti, a Bizottság megállapítja, hogy a szóban forgó támogatásoknak nem célja olyan térségek gazdasági fejlődésének előmozdítása, ahol rendkívül alacsony az életszínvonal vagy jelentős az alulfoglalkoztatottság, e támogatások nem minősülnek közös európai érdeket szolgáló projektnek, és nem irányulnak a francia gazdaságban bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére. Nem céljuk továbbá a kultúra és a kulturális örökség megőrzésének előmozdítása. A 87. cikk (3) bekezdésének c) pontjában említett eltérést érintően a Bizottság úgy véli, hogy az eljárás megindításakor kifejezett kétségek nem oszlottak el: a szóban forgó támogatások nem teszik lehetővé egyes területek vagy tevékenységek gazdasági fejlődésének előmozdítását.

- (90) E tekintetben jelezni kell, hogy sem a francia hatóságok, sem az érdekelt felek nem hivatkoztak a 87. cikk (2) és (3) bekezdésében előírt eltérésekre az igazgatási eljárás során. Franciaország többek között úgy vélte, hogy a 87. cikk rendelkezései nem alkalmazhatók, mivel a vizsgált intézkedések nem torzítják a versenyt, és nem érintik a tagállamok közötti kereskedelmet.

5.3.2. A 86. cikk (2) bekezdése

(91) A 86. cikk (2) bekezdése előírja, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozások olyan mértékben tartoznak a szerződés szabályai, különösen a versenyszabályok hatálya alá, amennyiben ezek alkalmazása sem jogilag, sem ténylegesen nem akadályozza a rájuk bízott sajátos feladatok ellátását. A kereskedelem fejlődését ez nem befolyásolhatja olyan mértékben, amely ellentétes a Közösség érdekeivel.

(92) A keretszabály 26. pontjának megfelelően a Bizottság a be nem jelentett támogatásokra az említett keretszabály rendelkezéseit alkalmazza, amennyiben a támogatást 2005. november 29-e után nyújtották, egyéb esetekben pedig a támogatás nyújtásakor hatályos rendelkezéseket.

(93) Ezen eljárás a 2005. november 29-e előtt nyújtott támogatásokra irányul.

(94) Ennélfogva helyénvaló az Európában nyújtott általános érdekű szolgáltatásokról szóló bizottsági közlemény⁽²⁷⁾ alkalmazása, amely a támogatásnyújtás időpontjában hatályban volt. E közlemény szerint, amennyiben egy közszolgáltatásért járó ellentételezés formájában nyújtott támogatásra a versenyszabályokat kell alkalmazni, az e szabályokkal való összeegyeztethetőség három elven alapul:

— semlegesség a vállalkozások köz- vagy magántulajdonban léte tekintetében,

— a tagállamok szabadsága az általános érdekű szolgáltatások meghatározása terén, a nyilvánvaló tévedés ellenőrzésére vonatkozó korlátozás mellett,

— arányosság, amely megköveteli, hogy a versenykorlátozások és az egységes piac szabadságainak korlátozásai ne haladják meg azt a mértéket, amely a feladat hatékony teljesítésének biztosításához szükséges.

Semlegesség

(95) A semlegesség elvének betartása jelen esetben nem okoz nehézséget.

Általános gazdasági érdekű feladat

(96) Ami az LNE által végzett közfeladat általános gazdasági érdekű feladattá történő minősítését illeti, a Bizottság feladata, hogy a szóban forgó tevékenység gazdasági jellegét vizsgálja, és hogy ellenőrizze, hogy a tagállam

nem követett-e el nyilvánvaló értékelési hibát annak általános érdekű feladattá történő minősítésével.

(97) Korábban megállapítást nyert, hogy az LNE állami területen folytatott tevékenységei gazdasági tevékenységek.

(98) Az általános érdekű minősítés tekintetében, azon ágazatokat kivéve, ahol ez a kérdés már közösségi szabályozás tárgyát képezi, a tagállamok széles körű mérlegelési hatáskörrel rendelkeznek, a Bizottság által felfedezett nyilvánvaló mérlegelési hibára is figyelemmel.

(99) Jelen esetben a Bizottság úgy véli, hogy az LNE közfeladatainak meghatározása, ahogyan az az 1978. évi alapító szövegből, és a 2005. évi kiegészítésekéből is következik, kellően egyértelmű⁽²⁸⁾, és azzal kapcsolatban nem állnak fenn nyilvánvaló értékelési hibák a francia hatóságok részéről. Ezenkívül egy általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetésével megbízott vállalkozásokra e feladatot közhatalmi aktussal kell ráruházni. Jelen esetben az 1978. január 10-i 78-23 törvény és a 2005. évi rendeletek a közhatalom hivatalos aktusai. Ezenkívül 1997-től az állam által is aláírt keretszerződések pontosan és részletesen meghatározzák az LNE feladatait.

(100) Az érintettek észrevételei, amelyek lényegében arra vonatkoztak, hogy az LNE versenytársai számára lehetetlen meghúzni a határt az LNE esetleges közszolgáltatási kötelezettségei és a kereskedelmi tevékenységei között, nem teszik semmissé ezt a következtetést. Gyakorlatilag a fent említett általános gazdasági érdekű szolgáltatásokkal kapcsolatos tevékenységeknek és a kereskedelmi jellegű tevékenységeknek az EK-Szerződéssel összeegyeztethetetlen keretszámogatások elkerülése érdekében történő elkülönített elszámolására vonatkozó követelményre utalnak. Ez utóbbi pontok vizsgálatára az alábbiakban kerül sor.

Arányosság

(101) A 86. cikk (2) bekezdéséből következő arányosság azt foglalja magában, hogy az általános érdekű feladat teljesítéséhez alkalmazott eszközök ne okozzanak felesleges kereskedelmi torzulásokat. Közelebbről: helyénvaló annak biztosítása, hogy az EK-Szerződésre alkalmazott korlátozások ne haladják meg a feladat megfelelő végrehajtásának biztosításához szigorúan szükséges mértéket. Az általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtását biztosítani kell, és a feladattal megbízott vállalkozásoknak módjukban kell, hogy álljon azon sajátos teher és nettó kiegészítő költségek viselése, amelyekkel ez a feladat jár.

(102) A Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó támogatások illeszkednek az LNE általános érdekű feladatának keretébe.

⁽²⁷⁾ HL C 17., 2001.1.19., 4. o.

⁽²⁸⁾ A szóban forgó feladatokat a 2. szakasz határozza meg részletesen.

- (103) Ennek keretében, ha az állam által folyósított éves ellen-tételezés alacsonyabb az LNE-nél az általános gazdasági érdekű szolgáltatás teljesítésével kapcsolatban felmerült nettó kiegészítő költségeknél vagy egyenlő azokkal, az arányosság elvét tiszteletben tartják. Ezt a tényt igazolja, ha az analitikus könyvelésében az állami és kereskedelmi terület bevételei és kiadásai helyes elszámolásának fényében az állami területnek az üzleti év összes támogatását magában foglaló eredménye negatív vagy nulla vagy ésszerű nyereséget mutat, figyelembe véve különösen az azon ágazatban folytatott tevékenységeket, amelyben az LNE működik.

Az LNE analitikus könyvelési módszerének hitelesítése

- (104) A Bizottság megvizsgálta az LNE analitikus könyvelése tekintetében elfogadott módszert, hogy meggyőződjön arról, hogy az ténylegesen lehetővé teszi az általános gazdasági érdekű szolgáltatáshoz kapcsolódó valamennyi bevétel és kiadás azonosítását az 1993–2005 időszak tekintetében ⁽²⁹⁾.
- (105) 2005-ben az LNE analitikus könyvelése a teljes költség-számoláson alapul, amely a teljesített tevékenységek pontos összeírására épül, az operatív (80) és a funkcionális részek (körülbelül 40) jelentős számának segítségével.
- (106) Az LNE kereskedelmi területének bevételei a teljesített szolgáltatásokból és más termékekből származó bevételeiből állnak, magukban foglalva például a személyzet elszámolt rendelkezésre bocsátását, az ügyfeleknek elszámolt díjakat és a kockázati értékvesztést.
- (107) Az állami terület bevételei magukban foglalják a „tanulmányozási” bevételeket, a Métrologie- (korábbi BNM-) szerződést, különböző bevételeket (például a nemzetközi műszaki együttműködésből eredőket), a működési támogatásokat és az eredménykimutatásba felvett befektetési támogatások rájuk eső részét.
- (108) Az eredménykimutatásba felvett befektetési támogatások állami területre eső része a területi önkormányzatok által folyósított befektetési támogatásokat foglalja magában. Ennél fogva a kérdéses támogatások, amelyek hozzájárultak az LNE-re ruházott közfeladatok megvalósításához, szükséges eszközök finanszírozásához, szerepelnek az LNE-nek az általános gazdasági érdekű szolgáltatással kapcsolatos feladattal járó költségeikért juttatott ellentételezés összegének elemzésében. Az épületek amortizációjának az állami terület és a kereskedelmi terület között

történő 2/3–1/3 megoszlása megfelel a „Trappes 3” és „Trappes 4” épületek kihasználásának.

- (109) A kiadások ugyanilyen jellegűek a kereskedelmi és az állami terület között. Lényegében a következőképpen oszlanak meg: közvetlen munkaerő, beszerzések/alvállalkozás/közvetlen költségek, a közvetlen feladatok költségei, közvetett költségek, általános költségek, infrastrukturális és amortizációs költségek.
- (110) Ami közelebből a kereskedelmi és az állami területen egyidejűleg használt eszközök amortizációs és infrastrukturális költségeit illeti, az analitikus könyvelés széles körben elfogadott módszereken alapul, ezen eszközök hasznosulási mértékének függvényében.
- (111) A Bizottság úgy véli, hogy az elvégzett mintavételezés, amely az LNE eszközei és felszerelései értékének 70 %-ára terjed ki, és amely a 44/56 elszámolási arány kialakításának megalapozására szolgál, kielégítő. Másfelől ezen átfogó megosztási aránynak a legdrágább felszerelésekre történő alkalmazása kiterjeszthető a kevésbé drága felszerelésekre is, amelyek a nehéz felszereléseket egészítik ki.
- (112) Ezenkívül, a 44/56 arány elfogadható a vizsgált időszak egésze tekintetében, mivel a kereskedelmi terület tevékenységei ott növekvő tendenciát mutatnak ⁽³⁰⁾. Ésszerű tehát úgy ítélni meg, hogy az állami terület felszereléseinek 2005-ben megállapított hasznosulási mértéke az 1993–2004. évi időszak tekintetében minimálisnak tekinthető.
- (113) Ráadásul, a Bizottság úgy véli, hogy a francia hatóságok által a 1993–2004 közötti időszakra vonatkozó újbóli rendelkezésekben alkalmazott 10 %-os biztonsági határ nem eredményezi az állami területre elszámolt költségek túlbecslését, így tehát az adott esetben túlzott mértékű támogatások indokoltságát. A francia hatóságok megközelítése ezért körültekintő.
- (114) Ennél fogva a Bizottság egyrészt arra a következtetésre jut, hogy az LNE analitikus könyvelése megfelel az adott területen rendszerint elfogadott szabványoknak, és nem mutat jelentős sajátosságokat, valamint másrészt, hogy a területenkénti ⁽³¹⁾ elszámolások megállapítása tekintetében az 1993–2004 közötti időszak folyamán végzett újramegállapítások elfogadhatóak ⁽³²⁾.

⁽³⁰⁾ A kereskedelmi terület az LNE bevételeinek a következő százalékos arányait teszi ki: 2005 – 71 %, 2004 – 70 %, 2003 – 69 %, 2002 – 66 %, 2001 – 66 %, 2000 – 66 %, 1999 – 64 %, 1998 – 65 %, 1997 – 61 %, 1996 – 60 %, 1995 – 58 %, 1994 – 60 %, 1993 – 62 %.

⁽³¹⁾ Az eljárás megindításakor említett „vegyes” terület kiadásait és bevételeit megosztották az állami és a kereskedelmi terület között a fent említett preambulumbekezdésekben ismertetett módszer szerint.

⁽³²⁾ A Bizottság azon lehetőségét, hogy a rendelkezésre álló analitikus költségvetés hiányában a költségek szerkezetének analitikus átalakítására támaszkodjon, amelyet retropoláció révén utólagosan hajt végre, az Elsőfokú Bíróság jóváhagyta (lásd a T-613/97. számú, Union française de l'express (UFEX) ügyben 2006. június 7-én hozott ítéletet és különösen annak 137. pontját).

⁽²⁹⁾ Ezen eljárás keretében nem szükséges annak megállapítása, hogy az LNE elkülönített elszámolást alkalmazott-e, és világossá tette-e az állami alapok terhére nyújtott támogatásokat a 80/723/EGK bizottsági irányelvnek megfelelően. Ezen irányelv esetleges megsértése nem érinti a szóban forgó támogatásoknak a közös piaccal való összeegyeztethetőségét.

A túlzott mértékű ellentételezés hiánya

- (115) Az állami területnek az állami támogatásokat magukban foglaló éves eredményei, ahogyan az LNE analitikus könyvelésében szerepelnek, a következők:

	(ezer euro)	
	Az állami terület eredménye	Eredmény/bevétel az állami területen (*)
2005	(1 414)	(8,4 %)
2004	(851)	(5,1 %)
2003	(321)	(2,2 %)
2002	204	1,3 %
2001	(186)	(1,3 %)
2000	(856)	(6,2 %)
1999	65	0,5 %
1998	(459)	(3,5 %)
1997	271	2,0 %
1996	(223)	(1,7 %)
1995	56	0,4 %
1994	178	1,3 %
1993	(41)	(0,3 %)

(*) Az állami terület bevétele nem terjed ki az eredménykimutatásba felvett befektetési támogatások rá eső részére.

- (116) 1993 óta az állami terület, azaz az általános gazdasági érdekű szolgáltatás körébe tartozó tevékenységek eredményei általában hiányt mutattak, a szóban forgó támogatások odaítélése ellenére. Ahol többlet mutatkozik, az alacsonyabb, mint az állami területen realizált bevétel 2 %-a, vagy azzal egyenlő. Az 1993–2005 közötti időszak tekintetében a súlyozott eredmény 1,9 %-os mértékű veszteség.

- (117) Az ilyen, átlagosan negatív eredmények nyilvánvalóan alacsonyabbak annál, mint ami egy hasonló magánvállalkozás ésszerű nyeresége lenne.

- (118) Ezen túlmenően a Bizottság az 1998–2005 közötti időszak tekintetében részletesen vizsgálta az LNE és azon három érdekelt eredményeit és bevételét, amelyek az LNE-éhez hasonló tevékenységet folytatnak⁽³³⁾. Abból az következik, hogy a „bevételek számított nettó eredmény” aránya alacsonyabb az LNE tekintetében (– 3,2 % az LNE-nek az állami területen folytatott tevékenységei tekintetében, 0,6 % az LNE összes tevékenysége tekintetében), mint az érdekelteteket illetően, akiknél az arányok 0 % és 4 % között találhatók. Ez megerősíti, hogy az LNE által az állami területen realizált nyereségek ésszerű nyereségeknek tekinthetők.

⁽³³⁾ A Laboratoires Pourquery tekintetében a rendelkezésre álló adatok a 2004-ig terjedő időszakra vonatkoztak.

tében), mint az érdekelteteket illetően, akiknél az arányok 0 % és 4 % között találhatók. Ez megerősíti, hogy az LNE által az állami területen realizált nyereségek ésszerű nyereségeknek tekinthetők.

- (119) Ennélfogva a Bizottság megállapítja, hogy az LNE nem részesült túlzott mértékű ellentételezésben az általános gazdasági érdekű szolgáltatások költségeiért 1993-tól. Az LNE-nek az 1993–2005 közötti időszak folyamán folyósított, közszolgáltatásért járó ellentételezések a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdésével összeegyeztethető állami támogatásnak minősülnek.

- (120) Ebből következik, hogy nem szükséges ellenőrizni az LNE-nek nyújtott kereszttámogatások meglétét⁽³⁴⁾ a kereskedelmi területen folytatott tevékenységei tekintetében.

5.4. Az LNE állami területen folytatott egyes tevékenységeinek nem kereskedelmi jellege

- (121) Helyénvaló észrevételezni, hogy amennyiben az LNE-nek az állami területen folytatott egyes – egyébként korlátozott – tevékenységeit nem kereskedelmi tevékenységnek kell tekinteni⁽³⁵⁾, és közhatalmi feladatokhoz kell hasonlítani, szükséges annak ellenőrzése is, hogy az állam által folyósított ellentételezések elmaradnak-e az említett feladatok végrehajtásakor felmerülő nettó költségektől, vagy egyenlőek-e azokkal⁽³⁶⁾.

- (122) Erre az elemzésre többek között a (115)–(120) preambulumbekkezdésben sor került, és abból az következik, hogy nincs ok a szóban forgó ellentételezések helytelenítésére. Az elemzés mindazonáltal arra a következtetésre vezet, hogy az említett tevékenységek finanszírozása nem minősül állami támogatásnak.

5.5. Harmadik személyek észrevételei

- (123) Az ezen eljárás keretében benyújtott észrevételeikben egyes versenytársak megemlítették olyan egyéb támogatásokat, amelyeknek esetleg az LNE volt a kedvezményezettje. Ezek az intézkedések nem képezik ennek az eljárásnak a tárgyát. Figyelembe véve a francia hatóságok válaszait, a Bizottság mindazonáltal úgy véli, hogy kellően tájékozott az őket illető álláspontjának elfogadásához.

⁽³⁴⁾ Az LNE számára a bankok által folyósított kölcsönök feltételeinek elemzése szerint, még ha az ipari és kereskedelmi közintézményi jogállással együtt járó garancia előnyt is jelentene az LNE számára az állami szektorban folytatott tevékenységei tekintetében, ez az előny igen csekély, a *de minimis* összeghez közeli értékkel bírta, és nem vetné fel újra a közszolgáltatásért járó ellentételezések tárgyában a (101)–(103) preambulumbekkezdésben elvégzett arányossági vizsgálatot.

⁽³⁵⁾ Ilyen lehet többek között az alapkutatás esete a metrológiában.

⁽³⁶⁾ Lásd e tekintetben a Sican csoport és partnerei számára Németország által nyújtott állami támogatásról szóló, 2000. július 26-i 2001/46/EK bizottsági határozatot (HL L 18., 2001.1.19., 18. o.) és különösen annak 87–92. pontját.

- (124) Az Île-de-France régió által az LNE számára az LNE által a KKV-knak nyújtott kereskedelmi engedmények finanszírozása céljából folyósított támogatások teljes összege 61 000 euro volt 2003-ban. Amennyiben e támogatásokat az LNE számára (és nem a KKV-nak minősülő ügyfelek számára) nyújtott támogatásokként lehet elemezni, és amennyiben nem tartoznak létező támogatási programba (lásd az (54) preambulumbekendést), megfelelnek az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a *de minimis* támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 69/2001/EK bizottsági rendelet⁽³⁷⁾ 2. cikkében felsorolt feltételeknek. A Bizottság így ezt nem helytelenítheti.
- (125) A Bizottság megjegyzi egyébként, hogy az ADEME nem nyújtott semmilyen támogatást az LNE számára.
- (126) Sem a Francia Köztársaság hivatalos logóinak az LNE általi hivatkozott használata, sem az LNE nemzetközi szervek munkájában való részvételének mértéke nem tűnik relevánsnak jelen esetben. Az LNE logója különbözik a hivatalos logótól, amelyet kizárólag az állam használhat. Ami az állam egyes európai és nemzetközi fórumokon való képviselését illeti (a Nemzetközi Mérésügyi Szervezet (OIML) és az Európai Mérésügyi Együttműködés (WELMEC) munkacsoportjai), az LNE tekintetében az imázsát illetően jelentkező előny nem hasonlítható állami támogatáshoz.
- (127) Az önbiztosítással, a munkavállalók tekintetében sajátos munkajogi rendszerrel vagy az ingyenes archiválással kapcsolatosan felhozott előnyök ténylegesen nem léteznek. Az LNE biztosítási kötvényei, amelyek 2004-ben egyébként több mint 300 000 eurós költséget jelentettek, hasonlóak a magánvállalkozásokkal kötött kötvényekhez. Az LNE alkalmazottai nem rendelkeznek olyan különleges jogállással, mint a közszolgálati jogállás, hanem a magánjog hatálya alatt állnak, mind a munkanélküliségi biztosítási rendszer mind a nyugdíjuk tekintetében. Végül az LNE nem részesül az ingyenes archiválás kedvezményében; ellenben a megfelelő közvetlen költségek 80 000 eurós nagyságrendűek voltak 2005-ben.
- (128) Az a tényleges hozzájárulás, amellyel az LNE a kutatási adókedvezmény keretében rendelkezik, nem minősül állami támogatásnak a 87. cikk (1) bekezdése értelmében, különösen mivel ez a hozzájárulás nem érint állami forrásokat. Ebből következik, hogy az LNE kutatói *ad hoc* értékelések alatt álltak az LNE kutatási területtel kapcsolatos állami kötelezettségei keretében. Másfelől, a kutatási adókedvezményt figyelembe vették az LNE bevételei és költségei között.
- (129) Ami azt a támogatást illeti, amelyet a vámgazgatási szervek juttattak az LNE-nek, ezt semmilyen pontos elem nem támasztotta alá. Úgy tűnik, a DGDDI saját laboratóriumaihoz, vagy a DGCCRF laboratóriumaihoz, vagy olyan külső laboratóriumokhoz fordult, amelyek között megtalálható az LNE, az Institut national de recherche et de sécurité, vagy a Centre scientifique et technique du bâtiment (CSTB) az építési termékek tekintetében.

6. KÖVETKEZTETÉSEK

- (130) Az 5.4. szakaszra is figyelemmel, az állam vagy a BNM költségvetéséből nyújtott támogatás formáját öltő, közszolgáltatásért járó ellentételezések, valamint a területi önkormányzatok támogatásai, amelyeket 1993 és 2005 között nyújtottak az LNE számára, állami támogatások.
- (131) A Bizottság megállapítja, hogy Franciaország jogellenesen nyújtotta a szóban forgó támogatásokat, a Szerződés 88. cikke (3) bekezdésének megsértésével.
- (132) Mindazonáltal e támogatások összegegyeztethetők a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdésével.
- (133) E határozat nem érinti azt az állami garanciát, amelyben az LNE tevékenységei részesülhetnek a kereskedelmi területen e szervezet EPIC jogállásából kifolyólag. Ez a szempont, amely tekintetében a megfelelő intézkedésekre vonatkozó javaslatra került sor a Szerződés 88. cikke (1) bekezdésének értelmében⁽³⁸⁾, későbbi határozatok tárgyát fogja képezni,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ HATÁROZATOT:

1. cikk

A Franciaország által 1993 és 2005 között a Laboratoire national de métrologie et d'essais számára jogellenesen nyújtott közszolgáltatásért járó ellentételezések a közös piaccal összegegyeztethető állami támogatások.

2. cikk

E határozatnak a Francia Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2006. november 22-én.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja

⁽³⁷⁾ HL L 10., 2001.1.13., 30. o.

⁽³⁸⁾ E 24/2004 támogatás és a 2005. július 5-i levél.